

ÖSSZEFOGLALÓ

az 1/2018. (II. 1.) FM rendelet szerinti SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI TÁMOGATÁSRÓL

(a 2018 novemberében hatályos szabályozás alapján)

Figyelem! Ez az Összefoglaló bemutatja a szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozó legfontosabb szabályokat, de terjedelmi okokból nem tér ki minden, a támogatás igénybevételéhez szükséges feltétel részletes ismertetésére. A támogatás érdekében elkészített egyéni terv benyújtásához elengedhetetlen legalább az alábbi 3 szabályozási eszköz alapos tanulmányozása, illetve az azokban előírt követelmények teljesítése:

- *a kihirdetése óta többször is módosított 1/2018. (II. 1.) FM rendelet 2018. október 12-től hatályos szövege;*
- *a Magyar Államkincstár 47/2018. (X. 24.) számú Közleménye; valamint*
- *az 50%-os támogatási intenzitás eléréséhez a Magyar Államkincstár 43/2018. (IX. 10.) számú Közleménye az egyes szerkezetátalakítási tervekről.*

Az egyéni tervek jóváhagyásához szükséges minimális pontértékekről szóló tájékoztatást, illetve a szerkezetátalakítási műveletek elvégzése után benyújtandó kifizetési kérelem nyomtatványait a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) a későbbiekben teszi közzé honlapján.

Az egyéni tervben vállalt tevékenységek végrehajtására, valamint a támogatással átalakított ültetvények művelésben tartására vonatkozó szigorú követelményekre, illetve a pénzügyi szankciókra figyelemmel a szerkezetátalakítási támogatás igénybevétele kizárólag azon szőlőtermelők számára ajánlott, akik stabil, lehetőleg hosszabb távú szerződésekkel biztosított borszőlő-értékesítési pozíciókkal rendelkeznek.

A 2018. november 2. és 30. közötti időszakban ismét igényelhető támogatás a szőlőültetvények szerkezetátalakításához

A támogatási kérelemként szolgáló egyéni tervek jóváhagyása nem a benyújtás sorrendjétől függően, hanem pontozásos értékelés alapján történik, ezért **a mielőbbi terv-benyújtás helyett javasolt a kérelem-dokumentáció (az egyéni terv és mellékletei) pontos és teljeskörű összeállítását szem előtt tartani!**

A szőlőültetvények szerkezetátalakításához és átállításához a 2017/2018–2019/2020 borpiaci években igényelhető támogatásról szóló 1/2018. (II. 1.) FM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) értelmében az alábbi szerkezetátalakítási tevékenységek elvégzése támogatható:

- a) **ültetvények áttelepítése,**
- b) **fajtaváltás,**
- c) **a szőlőültetvény termesztéstechnológiai módszereinek javítása** (az egyéni tervben megjelölt területen fekvő ültetvény támbereendezésének kizárólag új alapanyagok felhasználásával történő teljes cseréje, amelynek következtében az ültetvény hosszú távú művelése biztosíthatóvá válik, vagy az új támbereendezés gépi művelésre és szüretre alkalmassá teszi az ültetvényt).

A támogatás kizárólag a **legalább 0,2 ha méretű, megfelelően művelt, termő státuszú ültetvények esetében elvégzett szerkezetátalakítási tevékenységek** alapján vehető igénybe. (Az ültetvények ún. „rendes megújítása” nem támogatható!) Fajtaváltásnál, illetve ültetvény áttelepítésénél a kérelmezőnek **újraterelítési engedéllyel** vagy **a saját újraterelítési jog vagy az örökölt, illetve a családi gazdasági tagtól származó újraterelítési jog alapján átváltott, érvényes telepitési engedéllyel** kell rendelkeznie. Támrendszer korszerűsítése esetén az érintett ültetvény tőkehiánya nem érheti el a 20%-ot.

A Rendelet a 2017/2018–2019/2020 borpiaci évekre összesen 45 000 000 euró (kb. 14 milliárd Ft) keretösszeget biztosított. E keretből a 2018. februárjában benyújtott egyéni tervekre a Magyar Államkincstár mintegy 8 milliárd Ft támogatást már elkülönített, így 2018. novemberében a rendelkezésre álló szabad keretösszeg kb. 6 milliárd Ft. A szőlőültetvények természetstechnológiai módszereinek javítására (azaz a támrendszer felújítására) a 45 millió eurós keretösszegnek legfeljebb 10%-a fordítható. (A támogatások pontos összege az egyes borpiaci évek kezdetén érvényes Ft/euró átváltási árfolyamtól függ.)

A támogatás igénybevételéhez **egyéni tervet** kell készíteni, ami a kérelmező által a 2018/2019-2019/2020 borpiaci években elvégzendő szerkezetátalakítási tevékenységeket tartalmazza.

Borvidéki tervek helyett: szerkezetátalakítási tervek

Amennyiben a kérelmező nem 40%-os, hanem 50%-os intenzitású támogatással kívánja megvalósítani a szerkezetátalakítást, úgy a 2018/2019. borpiaci évtől az egyéni tervnek már nem a borvidéki tervvel, hanem az egyes földrajzi árujelzőkhöz kapcsolódó „**szerkezetátalakítási tervek**” egyikével kell összhangban lennie. E szerkezetátalakítási tervek rögzítik az egyes **oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM)**, illetve **oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel (OFJ) ellátott borászati termékek készítéséhez ajánlott szőlőfajták, illetve az engedélyezett művelésmódok** listáját.

Az illetékes hegyközségi szervezetek által elkészített szerkezetátalakítási terveket a Kincstár a 43/2018. (IX. 10.) számú Közleményével hirdette ki, és az alábbi helyen érhetőek el:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/tamogatasok-listazo/-/tamogatas/43-2018-ix-10-szamu-kincstar-kozlemeny>

A támogatási összeg meghatározása: a Rendelet szerinti költségátalányok alapján

Az elvégzett szerkezetátalakítási műveletekhez nyújtott támogatás (ami az intézkedések végrehajtásának költségeihez való hozzájárulásból és az azzal járó bevételkiesést ellentételező pénzbeli kompenzációból tevődik össze) tényleges összegének számítása a Rendelet *1. számú mellékletében* rögzített **költségátalányok** alapján történik, elsősorban a Kincstár ellenőrzésén mért területadatokra, valamint az alábbi szabályra figyelemmel:

a) a támogatás az egyes átalányösszegek **50%-a**, amennyiben az egyéni terv, illetve annak megvalósítása **összhangban van** valamely földrajzi árujelző szerkezetátalakítási tervével;

b) a támogatás az egyes átalányösszegek **40%-a**, amennyiben az egyéni terv (vagy annak megvalósítása) egyetlen szerkezetátalakítási tervnek **sem felel meg**.

(A melléklet tehát a támogatás számítási alapját jelentő egységösszegeket tartalmazza, a tényleges támogatási összeg ezen egységösszegekből határozható meg, figyelemmel a szerkezetátalakítási tervek valamelyikének való összhangra vagy az összhang hiányára.)

Az egyéni tervek benyújtása: a Kincstár 47/2018. (X. 24.) Közleményének megfelelően

Egyéni tervet nyújthat be **az a természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, aki/amely az egyéni tervben megjelölt terület használója vagy családi gazdaság tagja, és a terület a családi gazdaság valamely tagjának használatában van.**

Az egyéni tervet a 2018. novemberi benyújtási időszakban a **Kincstár 47/2018. (X. 24.) számú Közleményében** közzétett **B4045 jelű FŐLAP, valamint**

- **fajtaváltás és ültetvény áttelepítése** tevékenységek esetén a **B4046 jelű BETÉTLAP,**
- **szőlőültetvény természetstechnológiai módszerek javítása** (támrendszer korszerűsítése) a **B4047 jelű BETÉTLAP**

felhasználásával kell elkészíteni. A korábbi nyomtatványok felhasználásával készített egyéni tervet a Kincstár teljes egészében elutasítja!

A közlemény és mellékletei az alábbi helyen érhetőek el:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/kozlemenyek/-/kozlemeny/47-2018-x-24-szamu-kincstar-kozlemeny>

Egy kérelmező a 2018. novemberi benyújtási időszakban is csak egy tervet nyújthat be, ami azonban (ahogy eddig is) több betétlapot tartalmazhat. Egy betétlap olyan összefüggő területre vonatkozhat, ahol megegyezik: a tevékenység, a művelet, a művelet végrehajtásának borpiaci éve, a terület lejtése, a felhasználandó szaporítóanyag kategóriája, a szőlőiskola típusa, a szaporítóanyag típusa, az ültetvény jellege, valamint az összefüggő terület kataszteri pontszáma.

Az egyéni terv kötelező adattartalmát, valamint a mellékletként csatolandó dokumentumok listáját a Rendelet 7. §-ának (4), illetve (5) bekezdései tartalmazzák.

Fajtaváltás vagy ültetvény áttelepítése esetén az egyéni tervben jelölni kell, hogy a tevékenységet melyik borpiaci évben, illetve egy vagy két borpiaci év alatt hajtja végre a kérelmező. A tevékenység egy borpiaci év alatt történő végrehajtása magában kell foglalja az ültetést és a teljes körű táंबरendezés-létesítést. A tevékenység két egymást követő borpiaci év alatt történő végrehajtása esetén az első borpiaci évben kell megvalósítani az ültetést (ekkor táंबरendezés-létesítésre támogatás még nem igényelhető), míg a második borpiaci évben kell elvégezni a teljes körű táंबरendezés létesítést, valamint az előző évben nem megeredt vagy elpusztult tövek teljes körű pótlását. Támrendszer-korszerűsítés esetén az új táंबरendezés kiépítését és a tőkék teljes pótlását ugyanazon borpiaci éven belül kell elvégezni.

A Rendelet 7. § (5) c) alpontja értelmében az egyéni terv mellékleteként be kell nyújtani az érvényes **újratelepítési engedély** vagy **átváltott telepítési engedély másolatát** is.

A **kivágás költségei** (a Rendelet 1. számú mellékletében a régi szőlőtőkék eltávolításához/elszállításához, a régi táंबरendezés ültetés megkezdése előtti bontásához és elszállításához rendelt átalányösszegek alapján) **csak akkor támogathatók, ha az ültetvény kivágása még nem kezdődött meg.** Az egyéni terv benyújtását követően a régi – **de termő!** – **ültetvény meglétét,** majd a kivágás elvégzését külön **helyszíni ellenőrzés vizsgálja.**

Kizárólag olyan szőlőfajta telepítése támogatható, amit a borkészítésre alkalmas szőlőfajták osztályba sorolásáról szóló rendelet alapján engedélyezett kategóriába soroltak, vagy amit a bortörvény (2004. évi törvény a szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról) 2. § 9. pontjának megfelelően a minőségi bortermelést szolgáló kísérleti ültetvény létesítésére szánnak. Egy egyéni tervben legfeljebb 2 hektár kísérleti szőlőfajta ültetése vagy átoltása szerepelhet.

Nem nyújtható be egyéni terv olyan területre:

- ahol az ültetvény-telepítést vagy a támrendszer-cserét az egyéni terv benyújtása előtt megkezdték;
- amelyre fajtaváltás vagy ültetvény áttelepítése művelet esetében a kérelmező nem rendelkezik újratelepítési engedéllyel vagy átváltott telepítési engedéllyel;
- amelynek támogatható területnagysága kisebb, mint 0,2 hektár;
- amelyen az ültetvény nem minősül termő ültetvénynek,
- ami fajtaváltás vagy áttelepítés esetén az egyéni terv benyújtását megelőző **10 borpiaci éven belül szerkezetátalakítási támogatásban** részesült, illetve ezen időszak előtt szerkezetátalakítási és átállítási támogatásban – kivéve a kizárólag az ültetvény támbereendezésének megújítását célzó támogatást – részesült;
- ami termesztéstechnológiai módszerek javítása esetében az egyéni terv benyújtását megelőző **10 borpiaci éven belül szerkezetátalakítási támogatásban** részesült, illetve ezen időszak előtt szerkezetátalakítási és átállítási támogatás keretében az ültetvény támbereendezésének megújítását célzó támogatásban részesült.

Az egyéni tervek elbírálása és jóváhagyása

Az értékelési eljárás pontozáson alapul, amelynek szabályait a Rendelet 8. §-a, valamint a 3. számú mellékletének A., B., illetve C. részeiben meghatározott táblázatok tartalmazzák. A Kincstár e szabályok alapján **értékeli**, illetve **rangsorolja** a benyújtott egyéni terveket, **a 2018. november 2.–30. között benyújtott egyéni tervek esetén legkésőbb 2019. március 14-ig.**

Kizárólag olyan egyéni terv támogatható, amelyben a legalacsonyabb pontértéket elérő összefüggő terület **fajtaváltás vagy ültetvény áttelepítése esetén legalább 21 pontot**, a **támrendszer korszerűsítése esetén legalább 35 pontot** ér el.

(Azon kérelmezőnek, aki az iskolai végzettség után járó pontértéket érvényesíteni kívánja, hitelt érdemlő módon igazolnia kell, hogy rendelkezik a 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet 12. számú mellékletének I. részében meghatározott iskolai végzettségek valamelyikével. A Kincstár tájékoztatása értelmében e kérelmezőknek elegendő a bizonyítvány másolatát mellékelniük az egyéni tervükhöz, és nem kell azt hitelesíttetniük.)

A Kincstár a még rendelkezésre álló keretösszeg, illetve a rangsor figyelembevételével minimális pontszámot állapít meg, amit közleményben hirdet ki. Kizárólag az e minimális pontszámot elérő egyéni tervek hagyhatók jóvá. Amennyiben a jóváhagyható egyéni tervekben foglalt támogatási igény nagyobb, mint a szabad keretösszeg, úgy az egyéni tervek között a bennük megjelölt területnagyság növekvő sorrendje szerint kell a sorrendiséget meghatározni.

A jóváhagyott egyéni terv szerinti szerkezetátalakítási tevékenységek kivitelezése

A jóváhagyott egyéni tervben foglaltak megvalósítása nem lehetőség, hanem kötelezettség! Amennyiben az egyéni tervben jóváhagyott terület és a megvalósítást követő helyszíni ellenőrzésen mért „szerkezetátalakított” terület nagysága közti eltérés mértéke nem haladja meg

a 20%-ot, a támogatást a Kincstár a mért területnek megfelelően, arányosan fizeti ki. A 20%-ot meghaladó, de 50%-ot el nem érő eltérés esetén a kifizethető támogatás összege a megállapított eltérés kétszeresével csökken. **Amennyiben az eltérés mértéke meghaladja az 50%-ot, az érintett területre nem fizethető támogatás!**

Az előbbieken említett, illetve az egyéb vállalt kötelezettségek elmulasztásából adódó szankciók megelőzését szolgálja a jóváhagyott egyéni terv módosításának lehetősége. A terv azonban nem korlátlanul, hanem csak a Rendelet 9. §-ában foglalt szabályokkal összhangban (pl. egy összefüggő terület vonatkozásában csak egy alkalommal) módosítható, illetve a 9. § (4) bekezdésében foglalt kivételtől eltekintve minden módosítást be kell jelenteni a Kincstárnak! A pontozás megváltoztatásával járó módosítás elfogadásáról a Kincstár dönt.

Támberendezés-létesítés nem részesíthető támogatásban, amennyiben azt **részben** vagy teljes mértékben használt anyagok felhasználásával kivitelezték.

Kifizetési kérelem benyújtása

Támogatás kizárólag a jóváhagyott egyéni terv (ideértve a szabályszerűen módosított egyéni tervet is) alapján megvalósított tevékenységre igényelhető, kizárólag igazolt származású szaporítóanyag használata, illetve új, korábban nem használt alapanyagok beszerzése és felhasználása esetén. A tevékenységek ütemezésétől függően az ültetvény beállottsága a tevékenység elvégzésének első évében el kell érje a 90%-ot, míg a második évben a 95%-ot.

A kifizetési kérelmet a jóváhagyott egyéni tervben megjelölt tevékenység végrehajtását követően, de legkésőbb a tevékenység végrehajtásának borpiaci évét követő borpiaci évben kell a Kincstárhoz benyújtani, az adott borpiaci évre vonatkozó közlemény nyomtatványán, az április 1.–június 15. közötti időszakban. Egy borpiaci évben egy kérelmező több kifizetési kérelmet is benyújthat, a **végző benyújtási határidő: 2020. június 15.**

A kifizetési kérelem kötelező adattartalmát, valamint a csatolandó dokumentumok listáját a Rendelet 17. §-ának (4), illetve (5) pontja határozza meg, a formanyomtatványokat a Kincstár külön Közleményben teszi közzé.

Az eljárás az ügyfél kérelmére nem függeszthető fel, a hiánypótlási határidő nem hosszabbítható meg! Amennyiben a kérelmező nem tudta a telepítést az egyéni tervének megfelelően végrehajtani, úgy még a helyszíni ellenőrzésről való tudomásszerzést megelőzően kérje az egyéni terv módosítását, különben a Rendelet 18. § a) pontja értelmében a Kincstár a kifizetési igényt részben vagy egészében **elutasítja!**

A kifizetési kérelmek elbírálása, a támogatás kifizetése

A Kincstár a kifizetési kérelmeket beérkezési sorrendben bírálja el. Az adott műveletre igényelt támogatási összeg esetében a jogosultsági vizsgálat mind az adminisztratív, mind a helyszíni ellenőrzést magában foglalja. A kifizetés előtti helyszíni ellenőrzés kiterjed az egyes műveletek elvégzésére, valamint azok teljességének és szakszerűségének vizsgálatára. A jóváhagyott **egyéni tervben foglaltaktól eltérés** – annak jellegétől, illetve mértékétől függően, a Rendeletben meghatározott szabályok szerint – **a kifizetés részbeni vagy akár teljes elutasítását vonhatja maga után!**

Az a **támogatható területnagyság**, amit a támogatási összeg meghatározásánál a Kincstár figyelembe vesz, az

- a) újratelepítési engedélyen / átváltott telepítési engedélyen,
- b) az egyéni terven,
- c) a tulajdoni lap másolaton

megjelölt, illetve

- d) az ellenőrzésen mért

összefüggő területméretek közül a legkisebb, de e területnek mindenképp *el kell érnie a 0,2 ha területnagyságot!*

Amennyiben a támogatási keretet túligénylik, úgy a keretkimerülés napján teljessé vált kifizetési kérelmek közötti sorrend a kifizetési kérelmekben szereplő területnagyság növekvő sorrendjével lesz azonos.

A támogatás kifizetésének határideje a kifizetési kérelem benyújtása szerinti pénzügyi év (adott év október 16-ától a következő év október 15-éig tartó időszak) október 15-e. Amennyiben a benyújtott kérelmek szerinti összes jogos támogatási igény az adott pénzügyi évre vonatkozóan az Agrárminisztérium által megszabott keretösszeget túllépi, a keretösszeg feletti igény kifizetése csak a következő pénzügyi évben (október 16-tól), az új pénzügyi évi keret terhére történik meg.

Művelési kötelezettség, a támogatás visszafizetésére vonatkozó kötelezettség

A támogatással korszerűsített ültetvényt a támogatás kifizetésétől számított 10. borpiaci év végéig rendeltetésszerű művelési kötelezettség terheli, amelynek betartását a Kincstár ellenőrzi. A kötelezettség elmulasztása vagy sérelme a támogatás jogosulatlan igénybevételének minősül, és a támogatás visszakövetelését vonja maga után!

A művelési kötelezettség időszaka alatt az ültetvény beállottságának az első 5 borpiaci évben el kell érnie a 90%-ot, a következő 5 borpiaci éves időszakban pedig a 85%-ot. Az érintett időszakban a támberekezésnek olyannak kell lennie, ami biztosítja a rendeltetésszerű művelés lehetőségét. Amennyiben az ültetvény használója megváltozik, a művelési kötelezettség átadását a Kincstár részére be kell jelenteni, a bejelentés elmulasztásából fakadó jogkövetkezmények a támogatást igénylőt terhelik.

HNT Titkárság, 2018. november